

Balkan je postal nemiren. Bolgari kljub obsednemu stanju zahtevajo izgubljeno ozemlje po zaključeni svetovni vojni

Sofia, Bolgarska, 1. decembra. Dasi je bolgarska vlada že dva dni prej razpisala in odredila obsedno stanje v državi, pa so se pojavili kljub temu veliki javni nemiri zlasti v glavnem mestu.

Nemiri so izbruhnili ob devetnajsti obletnici, odkar je bila Bolgarska prisiljena podpisati mir v Neuilly. Tedaj je Bolgarska izgubila mnogo svojih pokrajin, o katerih trdi, da so popolnoma bolgarskega značaja.

Včeraj je obkolilo kraljevo palačo v Sofiji kakih 15.000 ljudi, ki so prepevali revizionistične pesmi in so zahtevali vrnitev bolgarske zemlje, zlasti pa pokrajine Dohrudže, katero danes poseduje Romunska.

Množica na ulicah se je ustavljala vsem policijskim napadom. Ko so prišli na lice mesta ognje-gasci, da naženejo ljudi z vodo, tedaj so ljudje prerežali vodne cevi. Posledica tega je bila, da je izšlo povelje, da mora vsi ljudje.

Štrajk WPA voznikov s truki proglašen po vsej Ohio. Nesporazum z vladnimi odredbami

Columbus, Ohio, 1. decembra. V državi Ohio se nahaja nekako 3.500 lastnikov malih ali večjih truckov, ki vozijo razni material za dela, pri katerih so zaposleni WPA delavci. Ti vozniki truckov so sklenili, da danes zaštrajkajo po vsej državi Ohio.

Štrajk je bil odglasovan, ker je direktor WPA del v Columbusu odredil, da se najame le one voznike truckov k WPA delom, ki prevzamejo delo cenejše. Vozniki so proti temu silovito protestirali.

Število obesenih

V Clevelandu je letos izvršilo samomor 96 oseb. Vzroki samomorov so jako različni. Na primer, 19 se jih je obesilo radi družinskih preprirov, kot so to izjavili v posebnem pismu pred smrtjo, 11 jih je šlo prostovoljno v smrt, ker so se bali visoke kazni na sodniji, dvanaest žaljubljenih ljudi je bilo mnenja, da za nje nobenega upanja ni več na tem svetu, 23 jih je storilo konec, ko so zvedeli, da imajo neozdravljivo bolezen, dočim so si ostali vzeli življenje radi gospodarskih neprilic ali pomanjkanja v družini.

Žalostna vest

Thomas Krašovec, 17721 Waterloo Rd., je dobil iz Vrhničke tužno vest, da mu je umrla ljubljena mati Ivana Krašovec. Pokojna zapušča tu sinove Thomasa, Franka, Antona in Martina ter hčer Mary Ogryn, v domovini pa tri sinove in eno hčer. Bodi ji rahla domača zemlja!

Pokojni John Perko

Za pokojni John Perko se bo brala zadušnica v soboto 3. dec. ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Lovrenca ob priliki prve obletnice smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Listnica uredništva

Anna Gliha, Newburg. Ker niste navedli za katero društvo pišete, dopisa glede seje seveda ne moremo prebrati.

*Vprašajte za nagradne listke Progresivne trgovske zveze.

dje ostati na svojih domovih.

Kabinet je zboroval ves ponedeljek dopoldne in v torek. En čas je grozilo, da bo prebivalstvo upropastilo obstoječo vlado. Nad 200 oseb je bilo aretiranih. Časopisom je prepovedano poročati o dogodkih.

Bukarest, 1. decembra. Nena-važna važnost se pripisuje zborovanju Balkanske antante, ki se vrši pod predsedstvom romunskega ministrskega predsednika v Atenah.

Še večje razburjenje je nastalo, ker so začeli tudi Madžari zahtevati revizijo mirovne pogodbe. Madžari zahtevajo tako od Romunske kot od Jugoslavije velike kose zemlje, o kateri trdijo, da je njih lastnina.

Konferenca državnikov Balkanske antante traja že štiri dni in se bo radi izredno važnih zadev zavlekla gotovo še za en teden. Bolgari so mnenja, da če so Nemci dobili Sudete, zakaj oni ne bi dobili svojih pokrajin od Romunske in Jugoslavije.

Videti je, da so se zedinili vsi vozniki truckov in sicer oni, ki so unijski in neunijski vozniki. Neunijskih voznikov je več kot unijskih, toda bodo tekom štrajka skupno postopali.

Bati se je, da če truckmani vztrajajo pri štrajkih, da bodo morali prenehati z delom tudi ostali WPA delavci, ker ne bodo dobivali potrebni material. Iz Washingtona namerava priti višji WPA posredovalec, da naredi sporu konec.

Važna razzodba

Common Pleas sodnik Frank J. Merrick je te dni v Clevelandu podal važno razzodbo glede vladnih hiš v Clevelandu. Razsodil je, da se zvezne vlade ne more tožiti za odškodnino, ako se v hišah, na katerih ima HOLC, to je vladna korporacija za posojdvanje denarja na hiše, kdo pone-sreči. Odvetniki so izjavili, da se bodo proti razzodbi sodnika Merricka pritožili na višje mesto.

Stenski koledarji

Podjetje A. Grdina in Sino-vi naznanja, da ima v zalogi stenske koledarje kot vsako leto. Razdeljeni bodo družinam po hišah. Mnogi jih tudi pošiljajo svojcem v domovino. Sedaj je čas, da se to naroči. Naročila se sprejemajo v obeh trgovinah.

Srnjakova večerja

V Knausovi dvorani bo v soboto 10. decembra izvršna srnjakova večerja. Za večerjo se je zavzel White Eagle Rifle Club. Člani kluba so bili v Michiganu, kjer so podrli mnogo te lepe zverine. Bili so John Wolf s soprogo, Joseph Hren in Vinc. Samich. Pripravite se za soboto 10. dec.

Zvišane plače

Oni vozniki, ki prevažajo star papir po mestu, so zaštrajkali, toda štrajk je trajal samo par ur. Vozniki so dobili 60 centov na uro. Doslej so imeli le 50c na uro.

20 otrok ubitih v busu na potu v šolo

Salt Lake City, Utah, 1. decembra. Od 20 do 22 šolskih otrok je bilo v četrtek okoli 9. ure dopoldne ubitih, ko so se peljali v šolskem busu v šolo in je bil bus na nekem železniškem križišču v bližini tega mesta zadet od tovnega vlaka. Zaeno z otroci je bil ubit tudi voznik busa. V busu se je ob času nesreče nahajalo kakih 40 otrok. Poleg mrtvih 22, jih je bilo 17 kritično ranjenih. Oblasti še za-enkrat ne vedo, kdo je bil ubit, kajti tam dobijo eno otročjo no-go, tam roko, tam del trupla. Uradniki morajo iti od hiše do hiše, da doženejo, če je bil ta ali oni otrok ob času nesreče v busu. Mrtva in ranjena trupla otrok so začasno spravili v splošno bolnišnico v Salt Lake City, kjer starši otrok iščejo svoje drage. Ob času katastrofe je padel sneg. Bus je bil kasen na potu proti šoli in je bil to menda vzrok, da je voznik bolj hitel. Osobje vlaka trdi, da bi voznik busa prav lahko preprečil nesrečo.

Važno za Newburg

Direktorij Slovenskega narodnega doma na 80. cesti je po želji in naročilu zadnje delničarske seje sklenil, da se spremenijo vsi stari certifikati (delnice), ki jih lastujejo sedanjí delničarji S. N. Doma na 80. esti. Sleherni delničar bo dobil nove certifikate in bo moral oddati stare. Stare certifikate lahko zamenjate dne 6., 8., 9. in 10. decembra od 7. do 9. ure zvečer v S. N. Domu na 80. cesti, kjer bo tajnik navzoč. Certifikate se bo zamenjalo samo v uradnih prostorih in nikakor ne na domu tajnika. Prosi se vse delničarje, da gotovo upoštevajo to naznanilo.

Dosmrtna ječa

39 let star Tony Evangelista, 15808 St. Clair Ave., ki je bil 27. avgusta ustrelil svojega bivšega gospodarja Grandilla radi nekega dolga, je bil včeraj na Common Pleas sodniji spoznan krivim umora prve vrste, toda so ga porotniki priporočili milosti sodnika. Sodnik Frank J. Lausche je Evangelista nato obsodil v dosmrtni zapor. Morilec Evangelista je komaj 4 čevlje in 9 palcev visok in tehtal 94 funtov.

Mati in sin

Včeraj je prišla neka mati iz zapadne strani mesta na glavno policijsko postajo in pripeljala s seboj svojega 16 let starega sina. Povedala je policiji, da je sin bil udeležen pri več zadnjih ropih in prosila policijo, da ga spravi na varno in skuša narediti iz njega boljšega človeka. Njej je to nemogoče, ker je poskusila že vse mogoče brez uspeha.

Srnica pride

Da, tudi na clevelandski hrib bo prišla. V pennsylvanski gozdovih jo je ustrelil Mr. Fr. Volk, 8613 Rosewood Ave. in je to veselo vest tudi brzojavno naznanil iz Kane, Pa., v Cleveland. Kaj natančneje bomo že naznanili. Čestitke dobremu lovcu!

Manj na WPA delih

Iz Washingtona se poroča, da se je število delavcev pri WPA tekom zadnjih dveh tednov zopet znižalo. Koncem novembra je bilo pri WPA delih 27.984 manj delavcev pri WPA kot 15. novembra. V državi Ohio se je znižalo število PWA delavcev za 2485. Večinoma so dobili delo pri privatnih industrijah.

Nedeljski program

Vsem somišljenikom Jugoslavije, ki se nameravajo udeležiti nedeljskih svečanosti ob priliki 20-letnice zedinjenja Jugoslavije in ob priliki banketa v Statler hotelu, se naznanja sledeče: Ob 10. uri dopoldne bo v cerkvi sv. Vida svečana služba božja. Pri tej sv. maši bo navzoč tudi poslaniki svetnik dr. Vladimir Rybar, ki pride direktno iz Washingtona. Zastopniki in posamezniki, ki se zanimajo za to praznovanje naj se zberejo v nedeljo pred cerkvijo sv. Vida ob 9:45 dopoldne. Isti dan bo obenem tudi praznovanje izseljeniške nedelje, ki nas bo spominjala na domovino in svoje. Zvečer ob 7:30 je pa v Statler hotelu banket in slavnostno odlikovanje zaslužnih Jugoslovancev.—Odbor.

Delovanje councilmanov

Naš dnevnik ob vsaki priliki prinaša potek delovanja naših slovenskih councilmanov v mestni zbornici. In dolžnost državljanov v 10., 23. in 32. vardi je, kjer imamo slovenske councilmane, da pazno zasledujejo njih delo in tem ali drugemu oziru. Ni mogoče slehernemu državljanu se udeležiti sej mestne zbornice, lahko pa zasledujete delo svojih zastopnikov potom našega časopisa. Že večkrat so nam naši councilmani izrazili željo, da bi opomnili slovenske državljanke, da pišejo councilmanom glede te ali one zadeve, in to v vsakem slučaju, če so zadovoljni ali nezadovoljni z njih delovanjem v mestni zbornici. Tako bodo councilmani izvedeli za javno mnenje naroda, od katerega so bili izvoljeni. Mestna zbornica dela postave, ki se tičejo direktno vas in je gotovo vaša dolžnost, da veste, kaj se godi v mestni zbornici. Seveda mora biti vsako pismo, pisano councilmanom v dostojnem tonu, ker sicer ni upoštevano. Kritizirate ali pohvalite pa lahko vse, kar se vam zdi po vašem mnenju pravilno. Le zanimajte se za javnost, da se bo tudi javnost za vas zanimala.

Sporazum med delavci

Pet mogočnih gradbenih uni-j v Clevelandu, ki so se pred dve-ma letoma odcpele od glavne unije, se bo zopet vrnilo k skupni uniji in bo poravnano tako med stavbinskimi delavci prepri, ki je dolgo časa razburjal javnost. Prepri v unijah je bil bolj osebnega značaja kot pa glede principov. Mnogo unijskih delavcev ni zadovoljnih s sedanjim predsednikom Cleveland Federation of Labor, Daltonom.

Odšla v Kansas City

Mrs. Julija Marolt, 1128 E. 71st St., je dobila iz Kansas City, Kans. sporočilo, da je tam preminula njena teta Mrs. Mary Knaus. Mrs. Marolt se je zaeno z Mrs. Louise Klisurich podala v Kansas City na pogreb. Naše iskreno sožalje sorodnikom.

Važna seja

Direktorij Slov. društvenega doma na Recher Ave. in sploh vsi, ki se zanimajo za napredek Doma imajo v nedeljo popoldne ob 2. uri jako važno sejo glede napredka Doma.

Pri sv. Kristini

Seja društva Najsv. Imena, fa-re sv. Kristine, se ne bo vršila v nedeljo 4. decembra kot običajno, in to radi 4-urne pobožnosti. Seja se vrši tretjo nedeljo 18. decembra.

Roosevelt bo zopet predsedniški kandidat v 1940?

Washington, 1. decembra. Zasedanje prihodnjega kongresa bo dognalo, če bo predsednik Roosevelt v letu 1940 ponovno kandidat za predsednika, se je izjavil danes dobro poznani progresivni senator George Norris iz Nebraske. "Ako bo kongres nasprotoval programu predsednika Roosevelta, je rekel senator Norris, "tedaj bo predsednik prisiljen prevzeti kandidaturu v letu 1940. Ako ga slučajno demokratska stranka ne bi hotela nominirati, tedaj bo predsednik Roosevelt kandidiral na neodvisnem tiketu, in šele tedaj se bo dognalo, če je narod za Rooseveltov program ali je proti njemu. Norris je prepričan, da bi bil Roosevelt izvoljen. Enako je bilo tudi v letu 1912, ko je Theodore Roosevelt kandidiral neodvisno. Roosevelt bi bil tedaj izvoljen, da ni demokratska stranka nominirala progresivnega Woodrow Wilsona.

Smrtna kosa

V četrtek zjutraj je preminul v Charity bolnišnici znani Frank Nose, star 35 let, 1245 E. 45th St. Tu zapušča 14 let starega sina Harolda, očeta Josepha, brata Antona in Henry, sestre Mae, poročeno Ohrlrich, Mildred, Josephine in Albino. Mati je preminula pred letom in pol. Pokojni je bil rojen v Clevelandu in je bil član društva Slovenec št. 1 SDZ. Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj ob 8:15 iz Jos. Žele in Sino-vi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče. Naše iskreno sožalje preostalim. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Božične priprave

Kot naznanja Cleveland Retail Merchants Board so razne trgovine v mestu poklicale na delo kakih 6.000 prodajalcev za praznike. Vseposod se pričakuje boljšega nakupovanja kot je bilo lansko leto. Tudi stric Sam se pripravlja za veliko božično pošto. Mr. O'Donnell, poštni vodja v Clevelandu, je izjavil, da bo potreboval do 2.000 pomožnih moči.

Številni govorniki

V Clevelandu se je pojavilo zadnje čase vse polno židovskih govornikov, ki trdijo, da so znani, zdravniki, profesorji, učenjaki in enaki prosvitljeni ljudje. Ti vseljenci imajo sleherni dan v raznih dobro oglaševanih dvoranah govore glede židovskega preganjanja v Nemčiji in si splejajo ogenj in žveplo na Hitlerja. Priznati se jim mora, da imajo za svoj posel izborni poklic.

Zadušnica

Za pokojnim John Krajcem se bo v nedeljo ob 7. uri brala v cerkvi sv. Vida zadušnica ob priliki dvajsete obletnice smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Princezinja!

Vile rojenice so obiskale družino Mr. Jos. in Mrs. Molly Smolčić, 1395 E. 47th St. Prin-esle so lepo princezino. Mati in dete sta v St. Luke's bolnišnici, soba št. 321. Prav iskrene čestitke!

Zastražen dom

Kot naznanja policija v Shaker Heights straži že od 17. novembra naprej privatni dom nemškega konzula v Clevelandu dr. Karl Kappa. Hiša je zastražena noč in dan. Ali je dobil konzul kakšne grožnje, se ne ve.

Štiri spremembe zahtevajo za Wagnerjevo delavsko poslavo v korist delodajalcev

Washington, 1. decembra. Prihodnjemu kongresu bodo predloženi štiri načrti, da se spremeni ali popravi Wagnerjeva delavska postava, kateri delodajalci nasprotujejo.

Predvsem so delodajalci nevoljni, ker glasom Wagnerjeve postave nimajo pravice iniciative, da gredo pred vladni delavski odbor in tam stavijo svoje pritožbe.

Delavske unije imajo to pravico pod obstoječo postavo. Nadalje zahtevajo delodajalci, da se postava v toliko spremeni, da ima delavski odbor pravico dolo-

čiti, katera unija naj zastopa delavce v gotovi tovarni. Sedaj odločajo tozadevno volitve.

Zveza delodajalcev bo tudi zahtevala od kongresa, da spremeni Wagnerjevo postavo tako, da bodo imeli delodajalci pravico apela, katerega sedaj nimajo, dasi imajo to pravico delavske unije.

Te in še nekatere druge zahteve delodajalcev bodo gotovi kongresmani na prizadevanje industrijalcev prinesli pred kongres, da se popravi "grda krivica," radi katere sedaj trpijo ameriški delodajalci.

V demokratski stranki ne prevladuje sporazum

Washington, 1. decembra. V demokratski stranki ni vse tako kot bi moralo biti kar se tiče sloge in sodelovanja z načrti predsednika. Dočim so takozvani reakcionarji v stranki že dalj časa nasprotovali predsedniku, se pa sedaj sliši, da se "puntajo" tudi najbolj vnetai novi dealerji in ne vedo, če bi nadalje sledili predsedniku ali ne. Večini teh demokratov gre za lastno kožo pri prihodnjih volitvah. Ko se predsednik vrne v Washington bo imel polne roke dela, da zopet ustvari zaupanje med svojimi pristajši v stranki. Celo taki prijatelji predsednika kot je n. pr. John Lewis, so v dvomu, če bo mogoče predsedniku deželo izpeljati iz ekonomske zagate. Vse pa čaka, kaj bo sporočil predsednik kongresu, ko se januarja meseca snide k zasedanju. Od te poslanice bo odvisna bodočnost demokratske stranke.

Volitve v mestu

Dne 21. decembra se vršijo v Clevelandu volitve za povečanje mestne elektrarne. Ako volivci dovolijo \$3.000.000 v ta namen, tedaj bo zvezna vlada potom PWA podarila Clevelandu \$2.500.000. Za \$5.500.000 bi se torej mestna elektrarna v tem slučaju povečala in izboljšala. Gotovi interesi so na delu, da to preprečijo. Toda kot smo vam že enkrat svetovali, ne podpisite ničesar tozadevno, ako želite samim sebi koristiti.

Imenovanja Brickerja

Novo izvoljeni governor države Ohio bo imenoval bivšega mestnega managerja v Clevelandu Dan Morgana za državnega trgovinskega direktorja. Kot tak bo imel pod kontrolo banke in posojilnice.

Slovan in volitve

Letno sejo in volitev uradnikov ima pevski zbor Slovan v soboto ob 7. uri zvečer v prostorih Slov. društvenega doma na Recher Ave.

V bolnišnici

Mrs. Mary Beljan, 1243 Rozelle Ave., East Cleveland, se nahaja v St. Luke's bolnišnici, kjer jo prijateljske lahko obiščejo.

Zadušnica

Za pokojno Mary Miklavčič se bo brala v soboto ob 7:30 v cerkvi sv. Lovrenca zadušnica. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Zaroka

Mr. in Mrs. Matthew Haffner, 14218 Thames Ave., naznanjata zaroko hčerke Frances Babe z Mr. Rudy Kasunic, 15301 Hale Ave. Prav iskrene čestitke!

Kralj Karl temeljito udaril teroriste

Bukarest, 1. decembra. Kralj Karl je izdal izredno stroge odredbe proti gibanju fašistov po vsej Romunski. Policija je aretirala že stotine oseb. Kljub temu pa vlada na Romunskem silno razburjenje. Vojaštvu prevaja iz kraja v kraj. Sliši se, da je mnogo višjih častnikov naklonjenih fašistom. Govori se, da je kralj Karl v veliki nevarnosti za svoje življenje. Vsi governerji po kraljevini, ministri in drugi vplivne osebe so dobile od "smrtnega bataljona" svarilo, da spremenijo svojo taktiko napram fašistom ali jih pa čaka v januarju mesecu gotova smrt. Fašisti še sedaj ne morejo pozabiti, da romunski kralj Karl že nad 10 let živi z nekim židovskim dekletom Magdo Lupesko. To bi radi odstranili od dvora, toda kralj se ne more ločiti od nje. Fašisti na Romunskem so pri zadnjih volitvah dobili 450.000 izmed 2.250.000 oddanih glasov.

136 nacijev ustreljenih v čiščenju na Dunaju

Dunaj, 1. decembra. Iz zelo zanesljivih virov se poroča, da je bilo tekom zadnjih deset dni na Dunaju ustreljenih 136 nemških nacijev, katerim Hitlerjeva vlada ni zaupala. Baj je vlada v Berlinu sklenila začeti s čiščenjem v avstrijskih vrstah. Sam Hitler je baje tekom enega tedna se dvakrat tajno mudil na Dunaju, da je proučil ves položaj. Mnogi Avstrijci so razjarjeni, ker so Nemci iz rajha dobili najboljše službe v bivši Avstriji, dočim se je domačine, ki so pripravljali pot Hitlerju v Avstrijo, pre-zrlo.

Sawyer govori

Chas. Sawyer, poraženi kandidat demokratske stranke za governorja države Ohio se te dni mudi v Washington, kjer je imel posvetovanja s senatorjem Bulkleyem in drugimi vodilnimi demokrati. Mr. Sawyer je izjavil, da je prepričan, da bodo demokrati v letu 1940 gotovo zmagali, ker bo republikanska stranka ponovno povzročila največji kaos v deželi in bodo demokrati poklicani, da pridejo na pomoč.

Is bolnišnice

Mr. Jos. Lavrič, 1391 E. 41st St. se je vrnil iz City bolnišnice in se nahaja sedaj na domu pod zdravniško oskrbo.

Računi za plin

Pri nas plačate lahko vse račune za plin ob vsakem času kot tudi račune za elektriko, plin in vodo.

*Vprašajte za nagradne listke Progresivne trgovske zveze.

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROČNINA:**Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisu: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.**SUBSCRIPTION RATES:**U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.**JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers**

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 83

No. 282, Fri., Dec. 2, 1938

Kam bodo selili Jude?

V Nemčiji je danes kakih 700,000 Hebrejcev, katere nemška vlada preganja že dobro leto. Pred petimi leti jih je bilo celo 900,000, toda mnogi so slutili kaj pride in kaj jih čaka in so se pravočasno umaknili iz rajha. Tekom zadnjih pet let jih je letno se izselilo do 40,000, in to večinoma Židje, ki so drago plačali svoj izhod iz Nemčije. Toda v rajhu je danes še vedno do 700,000 Židov, katerim je življenje nezno. Za kakih 150,000 bi se mogoče lahko v nekaj mesecih dobil prostor kje na svetu, toda Hitler jih zaenkrat ne pusti iz rajha, dokler niso plačali ogromne kazni v znesku en tisoč milijonov mark.

Židovske organizacije v skoro vseh državah se trudijo do skrajnosti, da najdejo prostor za svoje brate v Nemčiji. Toda videti je, da pri vseh simpatijah, ki jih uživajo preganjani Židje pod okrutno nemško vlado, pa ni države, ki bi se zavzela za nje in jih sprejela pod svojo streho kot politične begune. Angleška vlada je nekaj časa bila mnenja, da se Žide naseli po raznih oddaljenih kolonijah, v Afriki, v Aziji, pod pogojem, da tudi Zedinjene države tozadevno sodelujejo.

Toda tega sodelovanja ni. N. pr. delavska tajnica v kabinetu predsednika Roosevelta, Mrs. Perkins, je nameravala združiti nemško naselniško kvoto za prihodnja tri leta in bi bilo na ta način omogočeno, da se takoj izseli iz Nemčije 81,000 Židov v Zedinjene države. Pa so se oglasili senatorji in kongresniki, ki imajo tozadevno besedo, in so povedali, da je to protipostavno, in da če se ugotovi eni narodnosti, se mora tudi drugim, kajti ameriške postave so za vse enake.

Vprašalo se je Kanado, ali bi sprejela nemške Žide? V Kanado se danes lahko naseli še najmanj 20,000,000 ljudi, pa bi se to deželi prav nič ne bi poznalo. Toda Kanada da je potem svojega ministrskega predsednika povedala angleški vladi, da ima silne simpatije do preganjenih Židov, toda nikakor ne misli, da bi bilo svetovati Žide izvesti v Kanado, kjer je še največ divjega sveta, in Hebrejci nikakor niso vajeni trdega dela, ki je združeno s čiščenjem zemlje, iz katere pride denar šele čez dolgo vrsto let. V Kanadi torej nič, v Zedinjenih državah nič.

Alaska ima sveta za deset milijonov ljudi, toda ti ljudje morajo biti izbrani, delovni, vajeni vsakovrstnega pomanjkanja, od sile pridni, poznavajoč vsakovrstno rokodelstvo, itd. Vse časopise v Alaski se je enoglasno izjavilo, da nikakor ni svetovati, da bi se Žide tja naselilo. Na podoben način nekako je odgovorila tudi vlada mehiške republike in za njo so prišle na dan z izjavo vlade skoro vseh republik Južne Amerike? Kam torej s Hebrejci?

Poslati jih v kolonije, katere so prej lastovali Nemci in katere kolonije so bile Nemcem po zaključeni vojni vzete, je naletelo na strašen protest od strani Nemčije. Nemška vlada bo v kratkem zahtevala svoje zaplenjene kolonije zopet nazaj, in strah in groza, ako bi nemški Hitlerji v svojih kolonijah zopet srečali hebrejske obraze, ki so nekaj časa prej izginiti iz Nemčije.

V Palestino z Židi? Tam je njih dozdevna prvotna domovina, in po svetovni vojni se je v Palestini naselilo že do 300,000 Židov iz raznih krajev sveta. Poleg tega, da Palestini ne bo mogla sprejeti 700,000 Židov iz Nemčije, ker ni prostora niti ni praktično, pa je tu še nekaj drugega. V Palestini so se začeli naseljevati tudi Arabci, ki Židov kar videti ne morejo, rekoče, da jim krajevo njih zemljo. To je vzrok, da ima Anglija neprestane boje z Arabci, in naj sedaj Anglija dovoli, da pride nekaj nad pol milijona Židov v Palestino, izbruhne v Palestini pravcava revolucija, katere ne bi vodili samo palestinski Arabci, pač pa bi se jim pridružili tudi ostali mohamedanci, ki črtijo Žide bolj kot kristijane.

Sicer so pa nemški Židje samo poklicni ljudje: skoro vsi so zdravniki, profesorji in trgovci. Drugih stanov skoro nimajo. Kam naj spravijo te ljudi v divjino, kjer bi morali žalostno poginiti? Nesrečni narod je radi okrutnosti Hitlerja skoro gotovo zašel v one starodavne čase, ko pripoveduje sveto pismo stare zaveze, da so Židje potovali in potovali po svetu, ker jih nihče ni hotel sprejeti v svojo sredino. Žalostna usoda za dvanajst milijonski narod.

Kaj pravite!

V Corksville, O. so zmagali z 693 proti 692 glasovom, da bodo smeli piti 3.2 pivo. Mokri so si veliko prizadeli, da so zmagali za en glas. Ne gre nam v glavo, zakaj toliko truda za tako pijanč kot je 3.2.

BESEDA IZ NARODA**Koncert "Iirije"**

Obljubil sem, obljava pa dolg dela. Torej evo me! Čuli ste v nedeljo, ko so naši gg. duhovniki oznanili, da priredi naš cerkveni pev. zbor koncert. Tudi čitali ste že v Ameriški domovini nekoliko o njem.

Poleg že omenjenih mašnih pesmi imamo na programu tudi krasne Marijine pesmi, ker bo 8. dec. Marijin praznik in je prav, da počastimo njeno brezmadežno spočetje. Krona vseh pesmi pa je krasni Ig. Hladnikov "Te Deum Laudamus" ali Tebe Boga hvalimo. Naprosili smo tudi Rev. Milan Slajeta, župnika iz Lorain-a, ki so rade volje nam obljubili, da se udeležijo našega koncerta in bodo tudi imeli govor v cerkvi. Rev. M. Slajeta pozna, da so velik prijatelj slovenske pesmi.

Po koncertu se pa vsi zberemo v spodnji dvorani. Čuli ste že večkrat kako so nam Rev. J. Čelensnik naznanili: Sedaj imamo toliko in toliko v naši blaginji za popravo. Resničen je slovenski pregovor, ki pravi: Zrno do zrna, pogača, kamen na kamen, palača. Tudi tukaj smo zbirali, dolar tu, dolar tam, cerkveni odbor si je pa zavil roke in hajdi na delo. In končno delo je vsaj deloma gotovo. Sedaj imamo prav čedno dvorano. Priliko boste imeli v nedeljo po koncertu, da si jo ogledate, ker bomo imeli takozvani card party. Ves čisti dobiček je namenjen za popravilo luči v cerkvi. Vsem vam, ki radi zahajate v cerkev, je znano, da imamo jako slabe luči. Morda bo ta ali oni rekel, pa jih več obesite notri. Inženirji, ki se razumejo na elektriko, so nam povedali: Vi imate vse preveč električ. žarnic, ena dela drugi senco, vsak mesec plačate veliko za luči, a svetlobe imate jako malo. Napravili so načrt in kakor hitro dobimo dovolj denarja se bo lahko z delom začelo. Zatorej VAS VSE, prav vse farane prav prijazno vabimo, da se udeležite omenjene prireditve, ne samo koncerta, ampak tudi po koncertu v spodnji dvorani.

Vstopnina v spodnjo dvorano je samo 25c za katere pa dobite pet tiktov, ki jih lahko porabite za eno ali drugo mokrato, ki se bo prodajala v spodnji dvorani.

Vse gre v korist naše župnije. Pevski zbor nima nobenih sebičnih namenov, trudi se po svoji moči za dobrobit fare, torej pomagajte vsi.

Kakor so v nedeljo povedali Rev. J. Čelensnik, da mnogokrat bi ta ali oni pevec lahko porabil večer za kaj drugega kot pa za pevske vaje, mladina ljubi zabavo in razvedrila, pa so naši fantje in dekleta, ki žrtvujejo vsak teden od štiri do šest ur samo za pevske vaje, ali ni to požrtvovalnost? Dragi farani, ne bodite gluhi njih klicu, pridite, pokazite jim, da spoštujete njih delo in trud. Gg. duhovniki vršijo svoje delo, cerkveni odbor svoje, pevski zbor tudi po svoji moči, ležee kako vi vpoštevate njih trud. V nedeljo bomo videli, ako se strinjate z nami in bo cerkev kakor tudi spodnja dvorana nabito polna, ako vas pa ne bo potem bomo pa lahko rekli, da vam je vse eno ali deluje pevski zbor v fari ali ne. Kar upam da ne bo, vsaj pri nas ne. Ne pozabite torej v nedeljo ob 7:30 je koncert po koncertu pa zabava v nove prenovljeni dvorani. Lep pozdrav vsem in na svidenje.

Vam udani

M. Rakar.

V spomin prve obletnice smrti prijatelja

Cleveland-Newburg. Hitro je poteklo leto dni, odkar je zapustil soprogo, sinove in veliko prijateljev prerano umrli John Perko. Še vedno mi je v spominu, koliko ur sva se razgovarjala, reševala svetovni položaj. Sedaj pa že leto dni počivaš v hladnem grobu. Tvoje telo se polagoma spreminja v prah, iz katerega je vzeto. Tvoja duša pa živa plaval pri Stvarniku nebes in zemlje. Saj si v življenju veliko dobrega storil. Tvoje življenje je bilo delo za Tebe in za svojega bližnjega. Ti nisi bil samo za sebe in svojo družino. Bil si za vse, ki smo potrebovali pomoči. Torej te toliko bolj pogrešamo. Toda ukloniti se moramo božji odredbi. Saj se zavedamo, da tudi nas čaka grob in večnost. Skrbimo, da bomo imeli toliko dobrih del kot ti, da jih poneseš okrog groba. Le dobra dela nas bodo rešila ostre sodbe. Le eno te še prosim. Bil si dober in postrežljiv na zemlji. Prosi v nebesih za nas, da kadar pride božje povelje, da se združimo skupaj v sv. raju. Zalujoci prijatelj — Jacob Resnik.

Važno za vsakega

Euclid, O.—Veliki dan, ki bo ostal v spominu in v zgodovini, je za nami, namreč zasaditev prve lopate za večji Slovenski društveni dom. Delo je započeto in gre hitro izpod rok. Veliko je bilo dela in truda, ampak se vse to prenese, ako se človek zaveda, da gre vse to za narodno ustanovo. In tudi narod sam pokaže, da se strinja z idejo ter nam gre vselej na roke, tako upam bo šel tudi v bodoče, ko bomo trkali na plemenita srca.

Iskrana zahvala vsem in vsakemu za tako velik odziv 20. novembra. Ne bomo vas pozabili. V kratkem bo bolj obširno poročano v obliki zahvale.

Sedaj pa še en opomin na vse društvene zastopnike in posameznike, ki se zanimajo za večji in boljši Slovenski društveni dom. V nedeljo 4. decembra ob 2. uri popoldne se vrši seja vas vseh. Prvič radi veselice, ki se vrši 31. decembra, drugi pa, da pridete v največjem številu ter greste na delo s prodajo delnic. Dom je v zidavi, zida se za vas in za vaše otroke. Pokazite sedaj koliko vam je na tem, da zgradite spomenik, ki jim bo priča: to je delo naših očetov in mater!

Ne pozabite 4. decembra ob 2. uri popoldne in 31. decembra ob 7:30 zvečer. Za Klub društev Slov. društvenega doma — J. Šcrošec, tajnik.

Nekaj iz "Ljubljane"

Ako pomislimo kako nam hitro bežijo leta in da bomo zdaj pa zdaj prijadrali do konca, začnemo dostikrat seveda premišljevati. Toda kaj, koncem leta smo samo za eno leto starejši. Seveda bomo z veseljem zopet začeli novo leto. Tako veselje pa prav hitro mine, pa se bomo zopet tolažili celo leto in pričakovali boljših časov, katerih pa vsi prav gotovo ne bomo dočakali, kajti naše življenje visi kot kaplja na veji. Rahla sapica jo zamaje, pa je že ni več.

Star pregovor pravi, da moramo biti vedno vsi pripravljeni, da odidemo na oni svet. Menda je za tako stvar največkrat težko biti pripravljen, posebno mi tukaj v beli Ljubljani, kjer mislimo dolgo živeti, zlasti sedaj, ko dobimo nov Dom prihodnje leto. Kot je videti gre z delom precej dobro naprej. Seveda bo še dosti naporov, toda kadar je stvar enkrat gotova, tedaj je vse po-

zabljeno. Seveda je bil trud na eni strani in sedaj pride tudi od druge strani. Ako pa dobro pomislimo, bo prav z lahkoto šlo, samo če bo sloga med nami.

Kako mala stvarica je n. pr. čebelica, toda ko začnejo delati, kako hitro in kako velik kup sladkega medu nanosijo! Pri nas bi moralo biti ravno tako. Vsak nekoliko, pa bo šlo in Dom bomo imeli. Vsakdo dobro ve, da se Dom v Euclidu ne dela iz ošabnosti ali sebičnosti, pač pa ga je narod v resnici potreben. Kolikokrat pride, da sta dve ali tri seje na en večer, pa ne vemo kam stopiti! To ravno sedaj vidimo, ko se pevski zbor Slovan pripravlja za svoj koncert, ki ga bo imel na Waterloo Rd. 18. decembra. Radi bi imeli nekaj izrednih vaj, pa ne moremo in smo prisiljeni drugod iskati prostor, kjer nam je zelo neprimerno. Kdor je skušal že ve, kako gre to.

Dragi Ljubljančani, bodimo složni in pomagajmo eden drugega, pa bo šla zadeva lepo naprej. Brez Doma ne morejo biti nikjer, v Ljubljani tudi ne. Skočili smo v precej globoko vodo in gledati moramo, da čimprej pridemo iz nje. Plavati moramo torej! Če bomo složni in vsi pomagali, bomo kmalu na drugi breg priplaval. Kot se sliši bomo spomladi že lahko koncert priredili, katerega ima zbor navadno okoli 1. maja.

Sedaj pa še nekaj o koncertu samem. Omenil sem, da se vrši 18. decembra na Waterloo Rd. Priporočamo se vsem drugim pevskim zborom in ostalemu občinstvu, ki ste nas vsako leto v tako lepem številu obiskali, da nas tudi letos ne pozabite! Kar se pa tiče pevcev Slovan in drugih podpornih članov, ste pa vsi vlnodno javljeni, da se udeležite decemberske seje, ki se vrši v soboto zvečer ob 7. uri na Recher Ave. Znano vam je, da je to zadnja seja v letošnjem letu. Veliko moramo ukreniti na tej seji za prihodnje leto. In drugič, ker je ravno pred koncertom, se je treba pripraviti. Pa tudi volitve bodo za novi odbor. Torej ste prav vlnodno javljeni, da pridete, ker nas čaka dosti dela. Bodite točni! Prinesite tudi plačilne knjižice s seboj.

Ffance iz Ljubljane, tajnik Slovana.

Slišala sem Vas!

V nedeljo dne 27. nov. so v domovini praznovali "Izseljensko nedeljo" v počast nam, ki smo po svetu raztreseni kamor smo šli za kruhom:

V duhu sem bila doma, mislila sem ali kdo danes misli, na ono Marjančo, ki je tako daleč tam za tihim oceanom?

V teh lepih mislih mi je potekal dan ob lepi melodiji jugoslovanske pesmi katero sem čula na Slov. in Hrvat. radio programu.

V lepi zadovoljnosti sreča sem uživala krasoto naše pesmi in melodije. Po končanem hrvatskem programu navadno pride italijanski. Že sem hotela, da zaprem radio — kar začujem — "Specialni program iz Beograda, Jugoslavija."

Da, v resnici sem bila presečena, kajti nič se ne spominjam, da bi bilo kaj v naših Slov. listih poročano o tem. Čudim se, da naši slovenski in hrvatski radio programi, niso nič opomnili nas, da sledi jugoslovanski program iz domovine. Program je sledil. Najprvo, nas je pozdravil "kraljevski simfonični orkestra" z jugoslovansko himno, katere je mogočno odmevala v pozdrav nam vsem, ki smo tako daleč od tebe, ljubljena domovina!

Sledil je v sree segajoči govor, predsednika vlade, Dr. Stojadinovića, ki nam je poslal srčne pozdrave mladega kralja Petra II. in naših ljubljanih doma. Povedal je, da domovina slavi 20 letnico

"Ujedinjenje Jugoslavije" ter da v tem pomembnem času se spominjajo tudi svojih izseljencev, ki so tam v daljni Ameriki.

Izrazil je, da bo Jugoslavija zastopana na svetovni razstavi v New Yorku drugo leto in želi, da bi rad sam osebno pozdravil vse Jugoslovane tam.

Zahvalil se je za požrtvovalno kulturno delo našega jugoslovanskega naroda v Ameriki, posebno je naglašal Slovence.

Za njim je govoril ameriški poslanik minister Arthur Bliss Senk, ki je povedal, da je eno leto v Jugoslaviji. Kako krasna je!

Povabil je Amerikance, ki nameravajo na obisk v Evropo, da gotovo obiščejo Jugoslavijo ker toliko naravne lepote ne bodo dobili v nobeni državi v Evropi kot v lepi Jugoslaviji.

Rekel je, ko sem šel v Slovenijo, na Bled, so me pozdravili sivi snežniki in lepe planine. Prepotoval sem lepo Dalmacijo, Split, Dubrovnik, Hercegovino, Sarajevo, in Beograd, ki je glavno mesto Jugoslavije. Vse povsod sem videl naravno bogastvo, naravno lepoto te lepe Jugoslovanske zemlje. — Nato je mešani zbor pod vodstvom G. Stankovića zapel pesem "Kolo."

Tem je sledila sopranistinja beograjske kraljeve opere, ki je zelo lepo zapela v počast mlademu kralju in domovini. K zaključku smo še enkrat slišali simfonični orkester, pod vodstvom Mihajlo Oragovića, ki je odmeval zelo čisto, milobno mehko, zopet mogočno, viharno, prav tako kakor je razburkano valovje našega življenja v tujini. Uživala sem krasoto tega programa. V tesnem objemu sem bila s Teboj o mati Domovina. Hvaležna sem ti!

Vse Jugoslovane, srčno pozdravlja
Vaše

Marjanca Kuharjeva

Odbor skupnih društev se zahvaljuje

Leto 1938 se bliža k svojemu koncu, še par tuznih, mrzlih in mogoče še brezposelnih tednov, ako nam jih Bog da dočakati, in stopili bomo v novo leto, katero se bo šlo 1939 po Kristusu. Kdo izmed nas revnih zemljanov bo prihodnje leto dočakal in preživel, ni nam znano. To ve vsega mogočni Stvarnik sam Bog. Ker nismo gotovi, da nam bo dana prilika v prihodnjem letu se zahvaliti za dobroto, katere so nam bile podeljene v tekočem letu, je bolje, da storimo to sedaj.

Te vrstice naj služijo kot zahvala v imenu odbora in nekaterih požrtvovalnih in delavnih zastopnikov in zastopnic skupnih društev fare sv. Vida. Upam, da ne bo preveč, ako pride v javnost, da so bili nekateri slovenski trgovci iz naše fare, kakor tudi posamezniki zelo radodarni napram skupnim društvom v tekočem letu. Tudi splošno občinstvo se je v zelo lepem številu udeležilo prireditev, katere so bile prirejene v tekočem letu od strani skupnih društev za korist naše cerkve. Kljub tako slabim in žalostnim delavskim razmeram, je bilo zaznamovati redno in še precejšno udeležbo. Zato odbor v imenu vsega zastopstva izreka lepo hvalo vsem, kateri ste se udeležili in pomagali do uspeha. Bog vam obilo poplačaj!

Nadalje se odbor v imenu naših zastopnikov in zastopnic zahvaljuje vsem tistim slovenskim trgovcem, kateri so nam darovali sladkega mošta za naše nadaljne prireditve v prihodnjem letu, in to so: Mr. Joseph Smole iz Glass Ave., kateri je daroval 50 gal., Mr. Rudy Božeglav, 1125 E. 60th

St., 50 gal., Mr. Louis Eršte iz Schade Ave., 28 gal., Mr. Jernej Knaus iz E. 62 St., 24 gal., in Mr. Anton Korošec iz Addison Rd., 14 gal. Vsem izrekamo, lepa vam hvala!

Nadalje so darovali nekatere od naših trgovcev za \$20.43 v blagu za našo zadnjo prireditev, ki se je vršila v šolski dvorani na nedeljo 30. oktobra. Darovali so sledeči: Mr. Jos. Trebec, mesnica; Mr. Louis Kolar, mesnica; Mr. Emil Bukovec, mesnica; Mr. Anton Martinčič, mesnica; Mr. Anton Bartol, grocerija; Mr. Louis Cimperman, grocerija; Fisher Bros., verižna trgovina; Novak pekarna; Pianeki pekarna; Willow Farms, mlekarja, in Clover Dairy, mlekarja. Lepa va mhvala za vašo požrtvovalnost. Bog vam stotero povrni!

Naj še to pristavim, da ves odbor kakor tudi vsi zastopniki in zastopnice skupnih društev fare sv. Vida se vam iz srca zahvalimo vsem skupaj za radodarnost in naklonjenost, ki ste jo izkazali v tekočem letu do skupnih društev in do svoje lastne cerkve. Gotovo se vam še za naprej priporočamo, da bi tudi prihodnje leto nam pomagali, z nami delovali in nas podpirali ob naših prireditvah.

Želim vsem vesele božične praznike in srečno novo leto. Listu Ameriški oDmovini pa želimo obilo novih naročnikov, in da bi nam bil še znanprej tako naklonjen in z nami deloval v prid naše fare in za čast in v korist cele naselbine. Skupna društva fare sv. Vida, L. Bandi, zapis.

Zahvala Slovenskega društvenega doma v Euclidu

Na tem mestu izrekamo prav srčno hvalo vsem, kateri ste pripomogli do tako lepega uspeha na naši proslavi, kjer smo zasadili prvo lopato v zemljo za naše novo poslopje dne 20. novembra 1938, v Euclidu, Ohio.

Posebna hvala sledečim darovalcem:

Po \$25.00: društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ., društvo Jutranja Zarja broj 337 HBZ, Collinwood Slovenian Grocers and Butchers Club, društvo Zavedni sosedje št. 158 SNPJ, Mr. John Drenik.

Po \$20.00: Mr. Frank J. Lausche (sodnik).

Po \$10.00: Mr. Leo Kushlan, Mayor Kenneth J. Sims, Mr. A. Vehovec, Hiša Kralja Davida, The Slovenian Co-Operative Stores Co., Mr. J. Russ, Jugoslav Workingmen's Nat'l Home, Slovenski Dom na Holmes Ave., Mrs. Žele (Cleveland), Mr. Mike Nemeš, Mr. Anton Grdina, Mr. Michael Telich, Mr. John Robich, Progressive Merchants Association, Slov. Wnorkingmen's Home.

Po \$5.00: Andy Ogrin (župan), društvo Modern Knights, Mrs. Frances Rottar, Mr. J. Barkovich, Collinwood Dry Cleaning, Mrs. Frances Gorše (Euclid), Mrs. Antonia Svetek, dramsko društvo Naša Zvezda, Mr. Louis Starman, Mr. James Rottar, Mr. J. Korendić, Mr. Jack Nagel, Mr. Matt Petrovich, Mr. Frank Derdich, Mrs. R. Zdešar, gl. odbor Progressivne Slovenke, društvo Napredek št. 132 J. S. K. J., društvo Prijatelj št. 215 SSPZ, Mr. John Ivančič (Miller Ave.), Mr. Frank Cigoj, Mr. Frank Isternich.

Po \$2.00: Mr. Boyd (Boič), Mrs. Anna Žele, Mr. Joseph Koncilija.

Po \$1.00: Mr. F. Podboršek, Mr. A. Prezelj, Mr. J. Zimmerman st., Mr. Karol Smerdel, Mr. Geo. Nagode in društvo Progressives.

Po 97c: Mr. Geo. Lorent; po 50c: Mr. John Zalaznik.

Direktorij Slov. društvenega doma in odbor Kluba društev.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Imela je vsega samo dvajset rubljev in če je hotela s tem živeti, dokler ne najde zaslужarke, je morala biti izredno varčna.

Celo uro je že blodila Natalija po petrogradskih ulicah in še vedno se ni mogla odločiti, da potrka na vrata kakšnega prenočišča.

Spustila se je noč. Naenkrat opazi, da jo zasleduje nekaj mladeničev. Da se jim izogne, obstane pred neko izložbo, toda v istem trenutku pristopi eden izmed njih k njej ter ji reče:

—Ne hlini se, mala! Ako hodiš sama po petrogradskih ulicah, ti ne bo težko iti z nami. Mi nismo skopi! Hodi, mala, primi se me pod roko. Preživeli bomo prijeten večer!

Bil je tako predzren, da je zgrabil deklico za roko, hoteč jo s silo odpeljati.

Ona jezno vzklikne, odtrga se in pohiti naprej.

Kapljice znoja se ji pojavijo na čelu, a v očeh se ji pokazejo solze. Toda njeni preganjalcji pohitijo za njo.

Na nesrečo se je nahajala Natalija v neki pusti in stranski ulici, tako da ji ni mogel nihče pomagati.

Obupno se je ozirala mladenka, ko naenkrat pristopi k njej neki visok gospod s cilindrom ter jo nagovori:

—Ali vas nadlegujejo ti gospodje, otrok moj?

Natalija ni mogla odgovoriti. Ona samo prikimata ter zašče.

Tuji gospod se obrne k predrznom mladeničem in jim zakriči:

—Ta dama se nahaja pod mojim varstvom. Ali ste me razumeli, gospodje? Ako se takoj ne odstranite, bode odgovarjali policiji radi svojega nesramnega obnašanja!

Vsi trije mladeniči, do sedaj smeli in predrzni dokažejo svojo strahopetnost s tem, da se brez besede obrnejo in odidejo.

Natalijin spremljevalec prime njeno roko in jo vpraša:

—Kje stanujete, dragi otrok? Odvedel vas bom domov, da vas obvarujem vsake nadaljnjene neprijetnosti.

Natalija mu prizna, da nima stanovanja in da je ravno hotela najeti kakšno malo sobico.

—Niste si izbrali dobrega časa, — odvrne tujec. — Sedaj je večer in vsakdo se bo čuval sprejeti v svojo hišo mlado deklico brez prtljage in brez spremstva.

—Za Boga! — vzklikne Natalija, — kaj naj storim? Ne morem vendar ostati na ulici! — Oh, gospod, ne mislite slabo o meni! Naj vam pripovestim o svoji usodi. Videli bode, da niste pomagali nevedni.

—Pripovedujte, — odvrne

Lepe obleke izdeluje

Anica Rogelj Franks

in

Vernie Sneller Franks

1032 E. 76th St.

Tel. EN-4296. (x)

VLOGE v tej posejilnici

so zavarovane do \$5000 po Federal

Savings & Loan

Insurance Corporation, Washing-

ton, D. C.

Sprejemamo osebne in druž-

vene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

gospod s cilindrom, ki ni bil nihče drugi kot komedijant, naš stari znanec, — povejte mi vse, ne zatajajte ničesar. Morda vam lahko pomagam.

Natalija mu pripoveduje, kako je prišla v Petrograd, kako je pobegnila od Vasloviča, ker ni hotela postati njegova žena in kako bo srečna, ako najde zaslужek, s katerim se bo lahko preživljala.

Pazljivo je komedijant poslušal njene besede.

—Oh, gospod, — konča ona svoje pripovedovanje, — sedaj veste vse. Kaj bo z mano?

—Ne bojte se, dragi otrok! — jo pomiri on. — Pojdite z menoj!

V kakšnem drugem slučaju bi bila Natalija nezaupljiva in bi dvomila. Toda sedaj ji ni preostajalo ničesar drugega, kot da sprejme njegov predlog.

—Kam me bode odvedli? — vpraša ona.

—K neki družini, kjer bode te našli varno zavetje.

—Bog vam bo poplačal, gospod, a jaz vas bom svoje celo življenje blagoslavljala.

Komedijant vodi Natalijo po mnogih ulicah predmestja, ter obstane konečno pred neko revno in zamazano hišo.

Natalija ni vedela, ali bi šla za njim ali ne. Ni vedela, kakšni so njegovi nameni.

—Zdi se mi, da mi ne zaupate, — reče on, ko opazi njeno obotavljanje. — Toda bodite popolnoma mirni. Kakor sem rekel, pri tej družini bode te našli dom, a vi bode menda pripravljeni, da delate in na ta način zaslužite, kar bode te rabili.

—Oh, pripravljena sem delati od jutra do večera! — vzklikne Natalija. — Pridna bodem in pošena, samo da dobim delo! Slišala sem, da v mnogih mestih ljudje propadajo, ker ne najdejo zaslужka.

—Lahko mogoče, — odvrne on, — toda ko bode enkrat sprejeti v to rodbino, se vam to ne bo pripetilo. Pridite! Stanovanje se nahaja v zadnji hiši.

—Zdi se mi, da so to siromašni ljudje, — reče Natalija, boječ se, da ne bi bila tem ljudem v nadlogo.

—Siromašni so, — odvrne Jagodkin, — toda oni zaslužijo vse, kar potrebujejo. Sprejeli vas bodo radi. Ne bode jim v nadlogo!

Peljal je mlado deklico po zamazanih stopnjicah v gornje nadstropje. Natalija se je morala držati za ograjo, da ji ne bi spodrsnilo na gladkem kamenu.

Konečno prideta srečno in obstaneta pred nekimi vrati, na katerih se je nahajal napis: Osip Ragun, risar.

Komedijant potrka, toda trajalo je nekaj minut, predno so se zaslüşali koraki.

Na vratih se pojavi žena, ne več mlada, oblečena precej površno in malomarno. V roki je držala petrolejsko svetliko in nezaupljivo gledala v mrak, kdo prihaja tako pozno.

Toda komaj je zapazila komedijanta, se razvedri njen obraz.

—Ah, vi ste to, gospod! Vstopite! Toda koga vodite tu? — nadaljuje ona začuden pogledavši mlado deklico.

—Od kod jo vodite k nam? — Pripeljal sem vam mlado deklico, s katero se bode hitro sprijaznili, gospa Ragun, — odvrne komedijant. — To je moja daljna sorodnica.

Vem, da ne bo nikjer boljše za njo kakor pri vas.

Natalija ni opazila, kako je komedijant čudno namignil ženi, kot da bi hotel reči, da ima z njo svoje posebne namene.

—Dobro došli, gospodična, — odvrne risarjeva žena in da Natalijo roko. — Mi smo reveži, toda vedno bode te našli tople peč in košček kruha!

Po teh besedah potegne ona Natalijo skozi neka vrata v toplo sobo.

Komedijant gre smeje se za njima.

Vstopili so v sobo, kjer je pri mizi neki čudni možakar. Bil je to človek kakšnih štiridesetih let, toda izgledal je mnogo starejši. Glava mu je bila popolnoma plešasta. Obraz mu je obkrožala siva brada, a na očeh je imel zelena očala, ki si jih je pritrtil z vrstico okrog glave.

Četudi je bil ta človek skoro popolnoma slep, vendar se je bavil s čudnim opravkom. V roki je držal iglo, s katero je neprenehoma obdeloval bakreno ploščo na mizi.

Bilo je to mučno in naporno delo, ki je bil po vsej priliki vzrok, da so mu bile oči skoro popolnoma slepe:

—Kdo je tukaj, žena? — vpraša on svojo ženo z globokim glasom, ko je opazil, da je nekdo prišel.

—Jaz sem, dragi Ragun, jaz sem, komedijant, — odvrne Andrija Jagodkin. — A z mano je mlada deklica, haha, mlada in lepa deklica. — Res, žal vam je lahko, da vam ni več mogoče jasno razločevati njenega obraza!

—Moje oči postajajo na žalost vsak dan slabše — odvrne risar. — Razložim lahko samo temo in svetlo, a predmete spoznam samo iz neposredne bližine.

—Mislim, da ne bom mogel več dolgo delati.

—Bog obvari, dragi Ragun, — odvrne komedijant, — jaz vem, da vi niste bogataš in da še niste poskrbeli za svoje staro dni, kakor bi bilo treba. — Ali je plošča, ki sem jo naročil, že gotova?

—Samo malenkost še moram dokončati — odvrne Ragun. — Ako hočete počakati pol ure, dragi gospod, jo lahko odnesete, a kar se tiče cene ...

—Oho, gospod Ragun, pla-

hal sem vam že trideset rub-

ljev.

—Toda cena plošče je petdeset. Prosim vas, da daste ostanek moji ženi, ker nam zopet primanjkuje najpotrebnejšega v hiši.

—Sveti Bog, — pomisli Natalija, — saj tukaj vlada beda in nesreča! Ali naj mar tukaj ostanem? Saj to so sami nesrečni in ubogi ljudje, ki sami nimajo ničesar.

Komedijant sede k mizi in položi prijateljsko svojo roko na Ragunovo ramo.

—Rekli ste mi pred kratkim, dragi prijatelj, — reče on, — da bi radi sprejeli učen-

ko, katero bi naučili svojo obrt in ki bi vam pozneje pomaga-

la, da živite.

—Rekel sem to, — odvrne Ragun, — toda ne verjamem, da se bo nekdo našel, ki bi se posvetil temu težkemu in mu-

čnemu poslu. A razen tega se more naučiti samo oni, ki je marljiv in resen.

—Ali slišite, gospodična, — ljev.

se obrne komedijant k Nataliji. — Ali ste slišali, kaj je ravno rekel mojster? Delo je težko, toda dobro plačano. Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi bode te s svojim bistrim očesom potrebovali samo teden dni za to ploščo, za katero dobi gospod Ragun petdeset rub-

ljev.

se obrne komedijant k Nata-

liji. — Ali ste slišali, kaj je

ravnokar rekel mojster? Delo

je težko, toda dobro plačano.

Vi b